

indeholdes i, at det alvorlig kommer paa Tale, og at der bliver Udfigt til, at det, om ikke i Diebliffet, saa dog i en nogenlunde nær Fremtid, vil blive Gjenstand for Lovgivning. Og Et forjener navnlig Opmærksomhed, nemlig, at det er særlig gjennem Skolerne; at den yngre Slægt skal modtage den fornødne Forberedelse til at blive modtagelig for det nye Systems Gjennemførelse; men dersom Lovforslaget forkaftes, kommer man neppe til at gjøre nogen Forandring i Skoleundervisningen. Derimod er det sandsynligt, at, naar man ser, at det er Rigsdagens alvorlige Hensigt at tage denne Sag under Overveielse, vil man med større Iver gaa til at forberede den opvogne Slægt. Jeg skal derfor opfordre alle dem, der mene, at Befolkningen bør forberedes paa denne Reform, til nu at stemme for at lade Lovforslaget gaa til et Udvalg.

Berg: Jeg føler mig i høj Grad smigret ved den Opmærksomhed, man fra forskjellige Sider har vist mig iaften, og jeg skylder derfor med nogle Bemærkninger at vidne om, at jeg har hørt, hvad man har rettet til mig. — Det ærede Medlem for Sønderborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har i Formiddagsmødet ikke hørt mig med sin sædvanlige Opmærksomhed. Han maa have været noget urolig med Hensyn til Sagens Skjæbne under mit Foredrag, og derfor ikke have opfattet det, jeg yttrede, ganske korrekt. Dette maa have foranlediget ham til at forstaa mig anderledes, end jeg har udtalt mig, og efter dette selv-lavede Thema er han kommen med sine Variationer. Han udtalte saaledes, at jeg har sagt, at Grunden til, at denne Sag er kommen paa Bane, er et Tryk fra Sverrig og Norge; noget Saadant har jeg aldrig sagt; men jeg har sagt, at vi selv have været med til at foranledige, at den ærede Regering er kommen med Forslaget. Indenrigsministeren kommer for 5 eller 4 Aar siden med et Forslag, som han begrundede med, at det var for at støtte Bestræbelserne for at gjøre dette Metermaals Aendelse almindelig, at han ønskede en Bevilling af Rigsdagen. Hele Finantsudvalget tiltræder paa denne Motivering Forslaget, og Ministeren udtaler her i Salen, at han, dersom Bevillingen gives, vil deri se et Vidnesbyrd om, at han skal fortsætte Bestræbelserne for at fremlægge, formentlig til næste Aar, et Forslag om Meter-systemets Indførelse hertilands, og Ordføreren udtaler sig tilsluttende dertil og giver iøvrigt en Afdvilling af sin Opfattelse af dette Systems Fortrinlighed, hvortil han føier, at det er hans personlige Opfattelse, men han mener, efter hvad der er fremkommet i Finantsudvalget, at have talt i Finantsudvalgets Aand. Jeg siger, at dette er foregaaet paa samme Maade, som ti Tusinde Ting foregaa ved Finantslovens Behandling, og jeg skal ikke negte, at det er mig en ren Befrielse for en

vis Del af Ansvaaret, som man har i saa Henseende, naar det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Kruze) fortæller os, at han vil have lavet et helt nyt parlamentarisk Princip, nemlig dette, at det har slet Intet at betyde, at det skal ingen Forpligtelse være mellem Ministeriet og Thinget, hvad der saaledes paa en saa formel udtrykelig Maade efter alle parlamentariske Former forhandles om en Sag. Jeg har aldeles ikke Noget imod, at det ærede Medlem tager sit særlige Standpunkt i saa Henseende; men jeg skal kun gjøre ham opmærksom paa, at han da vil komme til at staa udenfor den sædvanlige parlamentariske Praxis, som vi have fulgt, hvilket Parti der end har havt sin Ordfører her i Salen, lige siden 1849, og jeg vil antage, — det er aldeles uden personligt Hensyn til mig selv, — at vi paa mange Punkter, navnlig ved tredie Behandling af Finantsloven — her var det ved anden — hvor vi havde et bestemt Bilag at slutte os til, vilde gjøre Finantsudvalgets Indflydelse saa godt som umulig, naar man ikke vilde tage Hensyn til en saa formel Forretningsmaade mellem Ministeriet og Thinget gjennem Ordføreren, naar det angaar finantsielle Sager, og jeg kan tilføie, at dette er fremkommet saaledes, og at i Lausheden ligger ikke Andet end en vis Billigelse af, at Ministeriet vilde fortsætte paa den Vej, som Ministeren skriftlig og mundtlig har sagt, at han vilde. Men jeg har udtrykelig tilføiet i mit Foredrag, at det selvfølgelig ikke kan binde til 4 Aar efter at tage Loven i den Skikkelse eller behandle den paa den Maade, som der dengang var Tale om; derimod er det en Selvfølge, at det maa værges Ministeriet mod enhver Bebreidelse for ikke at have handlet i Overensstemmelse med tidligere Forhandlinger, og ialtsald føler jeg mig fuldkommen berettiget, mine Herrer! ja fuldt forpligtet til at udtale dette, og jeg haaber, at ikke nogen af mine Modstandere — og jeg vil haabe, det allermindst vil være Tilfældet lige overfor Regeringen, af hvilken jeg ellers er en bestemt politisk Modstander — skulde i saadant Tilfælde eller i noget andet finde min Opdræben ulloyal, og det vilde den være, hvis jeg ikke i Formiddags havde udtalt dette, og nu overfor de fremkomne Udtalelser bestemt hævdede det. — Jeg sagde i Formiddags, at naar den meget ærede Minister desuagtet har tøvet noget, antog jeg, at det laa i den meget ærede Ministers Betænklichkeiten med Hensyn til Betimeligheden af Lovforslaget, og at disse Betænklichkeiten netop vare lettede en Del derved, at han, hvad der ogsaa er fremkommet skriftlig, havde faaet at se, at man i Sverrig og Norge gif samme Vej, og vi derved havde faaet Anvisning til ogsaa her at gaa denne Vej. Nu siger jeg ikke, at det burde ske altid, uagtet jeg er enig med det ærede Medlem for Skanderborg (Bajer) deri, at det vilde være ønskeligt, om det skete i mangfoldige andre Forhold, og